

Uitspraak klachtencommissie Wvggz

Uitspraak van de Klachtencommissie Wvggz te Venray zoals bedoeld in hoofdstuk 10.6 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (verder Wvggz)

Betreft de klacht van de heer XXXXXXXXXXX, klachtnummer 2021/066.

Datum ontvangst van de klacht:	24-06-2021
Datum mondelinge behandeling van de klacht:	02-07-2021
Datum schriftelijke uitspraak op de klacht:	07-07-2021

De klachtencommissie Wvggz te Venray, heeft zich beraden over de klacht van de heer XXXXXXXXXXX, geboren op XXXXXXXXXXX, aan wie ten tijde van het indienen van de klacht op grond van een zorgmachtiging verplichte zorg werd verleend door het Vincent van Gogh. De heer XXXXXXXX zal verder worden aangeduid als klager. Klager verblijft binnen het Vincent van Gogh, locatie Venray, op de afdeling XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

1. Verloop van de procedure

Op 24 juni 2021 ontving de klachtencommissie van klager een klachtformulier waarin klager een klacht indient met betrekking tot de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie. Deze klacht is door de klachtencommissie geregistreerd onder het klachtnummer 2021/066.

De klacht ziet op het toepassen van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie en wel zypadera en haloperidol.

De klacht betreft een klachtmogelijkheid zoals opgenomen in artikel 10.3 Wvggz.

Klager werd in de onderhavige klachtprocedure bijgestaan door mevrouw XXXXXXXXXXX, patiënten-vertrouwenspersoon en verder te noemen PVP.

De door klager bestreden beslissing is genomen door mevrouw XXXXXXXX, zorgverantwoordelijke psychiater, en verder te noemen verweerder.

Door verweerder is een verweerschrift ingediend op 1 juli 2021 dat ook op die dag door de klachtencommissie is ontvangen.

Klager heeft de klachtencommissie géén toestemming verleend om, indien nodig, zijn (medisch en verpleegkundig) dossier in te zien. Volgens klager staan daar namelijk alleen maar leugens in.

Vanwege Covid 19 heeft de klachtencommissie met instemming van alle betrokkenen op 2 juli 2021 een digitale hoorzitting gehouden via MS Teams.

Klager, bijgestaan door de PVP, en verweerder zijn toen in persoon verschenen.

De schriftelijke en definitieve uitspraak van de klachtencommissie is tenslotte door de klachtencommissie vastgesteld op 7 juli 2021.

Dezelfde dag is een exemplaar van dat schriftelijke oordeel aan klager, de PVP, verweerder, de geneesheer-directeur, de directie van het Vincent van Gogh en aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd toegezonden.

2.1. Standpunt klager

Kort samengevat en voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, stelt klager het navolgende. Klager wil geen medicijnen meer omdat die hem kapot maken. Hij wil leven zonder medicijnen. Klager heeft ook last van de bijwerkingen van de medicijnen. Door de medicatie kan hij niet meer goed nadenken. Klager wil een baan gaan zoeken voor enkele uren per dag. Nu kan hij niets

Uitspraak klachtencommissie Wvvgz

ondernemen. Hij is boos op de mensen die hem spuiten geven. Klager merkt nog op dat hij al heel lang niet meer is gesepareerd en laatst naar de boerderij in XXXXXXXX is gefietst om daar de mensen te helpen. Dat doet hem goed. De PVP merkt nog op dat de dwangbehandeling al heel lang duurt en dat dit betekent dat de dwangbehandeling regelmatig moet worden geëvalueerd. Verder vraagt de PVP zich af of de dwangbehandeling wel proportioneel en veilig is. Dat laatste met het oog op de heftige bijwerkingen die klager meldt.

2.2. Standpunt verweerder

Diagnose en ernstig nadeel

Betrokkene is gediagnosticeerd met een schizo-affectieve stoornis, zwakbegaafdheid en in het verleden alcoholmisbruik (nu in remissie). Betrokkene verblijft al enkele jaren binnen de langdurige zorg en al langere tijd binnen Voortgezette Behandeling. Betrokkene is chronisch psychotisch, waarbij er met name sprake is van paranoïde ideeën waardoor hij erg angstig wordt. Er is veel aansturing nodig in ADL-zorg. Zonder aansturing en begeleiding is er sprake van zelfverwaarlozing. Daarnaast is voldoende en gezond eten en drinken een groot punt van aandacht. Betrokkene heeft al geruime tijd een tweetal antipsychotica, te weten zypadera depot en haloperidol depot. Hiermee is het toestandbeeld van betrokkene meestentijds hanteerbaar op de afdeling.

Proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid

De verplichte zorg in de vorm van toedienen van depotmedicatie is noodzakelijk om de psychotische belevingen van betrokkene te verminderen. Minder vergaande behandeling is in het verleden niet effectief (genoeg) gebleken. Met de huidige medicatie is het toestandbeeld van betrokkene hanteerbaar, wat de behandeling doelmatig maakt en waardoor de situatie op de afdeling veilig blijft.

Tijdens de hoorzitting vult verweerder het voorgaande nog aan. De beslissing om de medicatie toe te dienen (waarin de zorgmachtiging ook voorziet) is van december 2020. Echter vrijwel bij iedere depot wordt beoordeeld of dit nog nodig is. Wat wel opvalt is dat, tegen het einde van de werking van het depot, klager angstiger en meer paranoïde is. Verweerder acht klager wilsonbekwaam ten aanzien van de inschatting of de behandeling met antipsychotica nodig is. Of dat is vastgelegd in het dossier weet verweerder niet.

3. Beoordeling van de klacht

3.1. Algemene overwegingen ten aanzien van de klacht

3.1.1. Klager heeft de klacht gebaseerd op art.10.3 Wvvgz en is dus ontvankelijk in de klacht.

3.1.2. De klachtencommissie is bevoegd om van deze klacht kennis te nemen.

3.1.3. Nu de klacht betrekking heeft op een actuele beslissing zal de klachtencommissie binnen 2 weken na ontvangst van de klacht schriftelijk uitspraak doen.

3.1.4. De klachtencommissie komt aan een inhoudelijke beoordeling van de klacht toe.

3.1.5. Algemene overwegingen

Een belangrijk uitgangspunt voor de inhoudelijke beoordeling van klachten in het algemeen, is het recht van de patiënt op bescherming van zijn lichamelijke en geestelijke integriteit en diens recht op privacy. Inbreuken daarop moeten een wettelijke basis hebben. De Wvvgz biedt een basis om die inbreuken te rechtvaardigen mits aan de in die wet gestelde voorwaarden wordt voldaan.

De klachtencommissie stelt op de eerste plaats vast dat er ten tijde van de bestreden beslissing sprake was van een door de rechtbank Limburg afgegeven zorgmachtiging d.d. 21-12-2020 met als expiratedatum 21-12-2021. Deze zorgmachtiging voorziet in verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie. Door tussenkomst van de geneesheer-directeur is op 22-12-2020 de beslissing van de zorgverantwoordelijke van 21-12-2020 om de depots toe te dienen aan klager uitgereikt en is klager gewezen op zijn klachtmogelijkheden.

De verplichte zorg kan op grond van art.3.3 Wvvgz alleen worden verleend als een persoon als gevolg van een psychische stoornis risico's op ernstige benadeling van zijn eigen lichamelijke of geestelijke integriteit oproept of dat oproept voor anderen (oorzakelijk verband tussen de psychische stoornis en

Uitspraak klachtencommissie Wvggz

het aanzienlijke risico op ernstig nadeel voor de persoon zelf of voor een ander), er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid bestaan, er geen minder bezwarende alternatieven zijn die voor die persoon ook het beoogde effect sorteren, de verplichte zorg, gelet op het beoogde doel van de verplichte zorg evenredig is, en het tenslotte redelijkerwijs is te verwachten dat de te verlenen verplichte zorg effectief is en veilig kan worden verleend.

Bovendien moet er worden voldaan aan art.3.4 Wvggz: de verplichte zorg kan alleen worden verleend om een crisissituatie af te wenden, om ernstig nadeel af te wenden, om de geestelijke gezondheid van de betrokkene te stabiliseren, om de geestelijke gezondheid van de betrokkene dusdanig te herstellen dat hij zijn autonomie zoveel mogelijk herwint of om de fysieke gezondheid van de betrokkene te stabiliseren of te herstellen, in het geval dat door het gedrag van de betrokkene als gevolg van diens psychische stoornis kan leiden tot ernstig nadeel daarvoor.

3.2. Klachtgerichte overwegingen ten aanzien van de klacht

Van belang voor de inhoudelijke beoordeling van de in de kliniek verleende verplichte zorg, en in casu dus het toedienen van de depots, is naar het oordeel van de klachtencommissie, naast de reeds in de algemene overwegingen genoemde wettelijke bepalingen en uitgangspunten, eveneens art.8.9 Wvggz.

Dat artikel bepaalt het navolgende.

Artikel 8:9

- 1. De zorgverantwoordelijke neemt ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet dan nadat hij:

a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,

b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en

c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur.

- 2. De zorgverantwoordelijke stelt een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging op schrift en voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering.

- 3. De geneesheer-directeur geeft betrokkene, de vertegenwoordiger en de advocaat een afschrift van de beslissing en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familie-vertrouwenspersoon.

- 4. Indien verplichte zorg anders dan strekkende tot opname in een accommodatie, op grond van een crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of zorgmachtiging wordt toegepast, legt de zorgverantwoordelijke, onverminderd het bepaalde in artikel 1:5, na overleg met de vertegenwoordiger, schriftelijk vast in het dossier, bedoeld in artikel 8:4, met vermelding van de datum en het tijdstip, of:

a. betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is, en

b. er een acuut levensgevaar dreigt voor betrokkene dan wel er een aanzienlijk risico is voor een ander op levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, of om ernstig in zijn ontwikkeling te worden geschaad, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

-5. De zorgaanbieder, geneesheer-directeur en zorgverantwoordelijke leggen geen beperkingen op in het contact van betrokkene met de vertegenwoordiger, de inspectie of de justitiële autoriteiten.

Voorts dient de te verlenen verplichte zorg proportioneel te zijn (moet in verhouding staan tot het af te wenden ernstig nadeel), subsidiair te zijn (er moeten voor de betrokkene geen minder ingrijpende middelen/maatregelen bestaan die hetzelfde beoogde doel kunnen bereiken) en dient die zorg doelmatig te zijn (van de te verlenen verplichte zorg mag effect worden verwacht). Tevens moet de te verlenen verplichte zorg veilig kunnen worden uitgevoerd.

Tenslotte moet de zorgverantwoordelijke op grond van art.8.9 lid 3 Wvggz de betrokkene deugdelijk en gemotiveerd in kennis stellen van welke verplichte zorg zal worden verleend, waarom die verplichte zorg wordt verleend en dient hij de betrokkene te wijzen op zijn klachtmogelijkheden.

Uitspraak klachtencommissie Wvvgz

3.3. Specifieke overwegingen

Aan de procedurele voorwaarden zoals verwoord in art.8:9 Wvvgz wordt naar het oordeel van de klachtencommissie voldaan. Weliswaar heeft klager de dossierinzage geweigerd, maar de klachtencommissie heeft geen redenen om te twifelen aan de opmerking van verweerder dat de zorgmachtiging voorziet in deze vorm van verplichte zorg en dat aan klager een schriftelijke mededeling is uitgereikt in december 2020.

Eveneens heeft de klachtencommissie geen redenen om aan de door verweerder gestelde diagnose te twifelen. Indien aan klager de depots niet worden verstrekt zal dat tot een ernstige psychotische ontregeling leiden. Daarmee is de noodzaak om de depots toe te dienen, om ernstig nadeel voor klager af te wenden, gegeven. Juist dankzij de medicatie is klager hanteerbaar op de afdeling en gaat het relatief goed op de afdeling. Verweerder heeft verklaard dat de noodzaak om de depots toe te dienen regelmatig wordt geëvalueerd: de klachtencommissie twijfelt daar niet aan. Verweerder heeft bovendien verwezen naar de behandelhistorie van klager waaruit blijkt dat de aan klager verstrekte depots effect hebben. Voorts ontkent verweerder niet dat klager misschien last heeft van bijwerkingen, maar die bijwerkingen zijn niet van dien aard, dat naar het oordeel van de klachtencommissie, de verplichte zorg niet veilig kan worden uitgevoerd. Bovendien wegen de bijwerkingen niet op tegen het positieve effect dat de depotmedicatie heeft op de geestelijke toestand van klager: die verbetert en stabiliseert juist dankzij de depots. Daarmee wordt tevens voldaan aan de eisen die art. 3:4 Wvvgz stelt. Afgezet tegen het mogelijke ernstige nadeel bij het staken van de depots (ernstige psychotische ontregeling) oordeelt de klachtencommissie de verplichte zorg als proportioneel. Een andere voor klager minder ingrijpende maatregel om diens geestelijke toestand te verbeteren en te stabiliseren is, gezien de door verweerder gestelde diagnose, niet denkbaar zodat de verplichte zorg ook subsidiair is. Dat de verplichte zorg tevens doelmatig is blijkt uit de behandelhistorie en het actuele positieve effect op het toestandsbeeld van klager. De klachtencommissie zal de klacht van klager op grond van voorgaande overwegingen ongegrond verklaren.

4.De uitspraak

-De klachtencommissie verklaart de klacht van klager **ongegrond**;
wijst af het verzoek om een schadevergoeding.

Aldus gegeven te Venray,

07 juli 2021,

mr. XXXXXXXXXX, voorzitter

De Klachtencommissie bestond uit:

*Dhr. mr. XXXXXXXXXXXX, jurist en voorzitter van de klachtencommissie;

*Dhr. XXXXXXXXXX, psychiater en lid van de klachtencommissie;

*Dhr. XXXXXXXXXX, financieel adviseur en lid van de klachtencommissie.

Eventuele gegroundverklaring van een klacht of een klachtonderdeel houdt niet automatisch in dat deze klacht ook op grond van het civiel-, straf- of tuchtrecht geground wordt verklaard.

Op grond van art. 10:7 Wvvgz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene onder de in art. 10:7 Wvvgz genoemde voorwaarden tegen de uitspraak van de klachtencommissie in beroep bij de rechter.

Op grond van art. 10:9 Wvvgz kan de rechter de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen.